

УРЭНЭЙ ЗӨӨРИДЭ ЭЗЭН ӨНӨӨР

«Буряадай АССР-эй Министр-нуудай Сөвөдэй Түрүүлэгшын нэгдэхэй орлогшо В. К. Агалоо кооперативуудыг бий болгохо ба хубин ажал эрхилж талээр республика сохи байдалтай ямар шатада байһан тухай суларгашадта дэлгэрэнгүйгээр кооперативуудыг үүсгэх, үүсгэх үедэ энэ худалдмэрин эдэбхжигшэниие удаахи тоонууд херүүлжэ: байгша оной түрүүшын хөхөд жэл соо кооперативуудай тоо 2,8 дахин, хубин ажал эрхилжшэдэй тоо 2,7 дахин олон болоһон байна.

Республика соомнай бүхидөө 251 кооператив бий болоһон. Тэндэ хамта 1720 хүн хувиар, 708 хүн хубин ажал эрхилжэ. Кооперативуудай эрдэй аажмын хүжэлтэд оруулдаг хувиаршэ яһаа ургана гэжэ эрхилдэшэ тэмдэглэбэ.

Хойр зуу гаран кооперативуудай 117-ниин Улаан-Үдэ, Гусинозерск, Северобайкальск хотонуудта хуурижаһы. Районуудай дундаһаа Кабанский, Хойто-Байгалый районууд энэ талаар түрүүлэ. Харин Мухер-Шэбэрэй, Хорин, Гүхэнзи, Захалинай, Ивалгин районуудта кооператив байгуула хүдэлмэри эдэбхжигшэжэ эргэртэ тоолодоно.

Хэрбээ эдэ бүхэ кооперативуудыг халбар халбарынар илгэжэ хархэда, нэмэ байжэ. 97 кооператив эрдэй үргэн хэрэглэмжын эд бараа бүтээгдэх, 42 — нийтин эдэ хоол бэлдэх, 85 — хүн зоний ажануудтай хэрэглэмжэ хангана, 7 кооператив өвөш ургуула, үхэр мал ханга таргалуула. Тийхэдэ худалда наймаанай халбарында кооперативуудай хувиаршэ байһан байна.

Байгша оной хоёрдохы кверталь дунгоор арадай үргэн хэрэглэмжын эд бараа үйлдэбхиргийн хэмжээний нэгдэхэй халбартайгаар эрхилдэжэ 11, хүн зондо хөнгөлгө үзүүлгын 3,5 дахиннаар ургахадан бидэ байгша хоёрдоо байсанбади. Тэрэ эдэ зуура республика соомнай худэ аажмын шалгалтэй мийл гүрэхэн кооператив бий болгоһониниен шаналаар байжа юм.

Зарим кооперативууд арай гэжэ бий болоһон аад, нэгэн хөдөр хөдөр соо худалдмэри хүжэлтэ тархаа, хандарха баатай болоһон. Түүхэй эдэ дутагдаг, заримдаа оройдоошье үгэ болоһондог ушарууд — гол шалгалтэ, заримдаа оройдоошье үгэ болоһондог ушарууд — гол шалгалтэ, заримдаа оройдоошье үгэ болоһондог ушарууд — гол шалгалтэ, заримдаа оройдоошье үгэ болоһондог ушарууд — гол шалгалтэ.

Түрэнэй хүжэлтэ нэгэ һара үнээржэ, хоёрдохы кверталь дунгуйгаар гаргагдаха, баса-ноовада мүнэн шан барюулагдаа, «Эрчим мастер» гэгэн хүндэт нэрэ эргэ олгодог, дээрэ дурдагдаһан бүсэд нүхэдэни «Эргэжэлээр эрчимлэгшэ» гэгэн нэрэ эргэртэ хүртөө юм.

Иймэ абдал продукциян шанар хайжаруула хэрэгтэ нүлөөлэтэй гү!

«Бурятскийагропром» нэгдэхэй продукциянда нэгдэхэй гэрээшүүд коунда үзэгдэнэ эрхилдэжэ. Юундэбхэ хэрэглэ, республикын Гас-агропромомой үйлдэбхирин таһаг, шалгалта-хингалын лаборатори хоёр продукциян шанар дээрэ шүүжүүлгын тула бүхэ арга болоһондоо хэрэглэнгүй. Энэ асуудалаар подразделениүүдэдэй хүтэлбэрилгэшэди үсөөн шагнана, цехүүд, фабрикануудай хүтэлбэрилгэшэди материална харюусалга, гадаа хабаадуула тухай асуудла табиныгү гэхэ шухала. Продукциян шанар дээрэ шүүжүүлгэ талээр худалдмэри шэнжэлхэ, шүүжүүлхэ өһөөр ажуулагданагүй.

Тиймэлээ республикын прокурор нэгдэлэй директор нүхэр Ю. И. Калашников нэрэрдэ тухай саарһа ажуулжа, предпринимүүдтэн үзэгдэнэ дутагдалуудыг усадахынь, ари хэдэг Сэлэнгин, Улаан-Үдэни «Кристалл» заводай директорнуудыг, бусад тушаалта ноуруныг эрхиргаанай талаар харюусалгада хабаадуулынь дурдагдана байна.

Т. БЕССОНОВА,
Буряадай АССР-эй
прокуророй туһалгаша.

ШИИДХЭГДЭХЭ АСУУДАЛНУУД ОЛОН

Республика соомнай бий болоһон кооперативуудай түлөөлэгшэди учредительны съездын болоһон тухай мэдээсэ лэндэ кооперативуудай түлөөлэгшэди гадна республикын түлөөлөгшэ тушаалтаг, арадай депутатуудай Сөвөдэй гүйсэдмэнуудай түрүүлэгшэр съездын хүдэлмэрийдэ хабаадаһан байна.

Манай корреспондентын тэндэһэ хэлэн тэмдэглэлүүдэ доро дурдагдана.

гүйсэдмэнууд, тэрэ тоодо Прибайкалийн райгүсэдмэно, кооперативуудыг бий болгохо, тэдэнэй хүдэлхэ эрхэ нүхэсэл байгуула хэрэгтэ али болохоор хаалта хэнэ, элдэб шалтагануудыг урдаа барина. Харин тийхэдэ СССР-тэй кооператив тухай хуули, хэнэйхэ мэдээдэр, албан хойрог ябанхоор аашалха ябадалнуудта эсэс табиһан байжа юм.

Республикын министерство болон албан зургануудай, промышленно предпринимүүдэй, колхозууд болон союзнуудай хүтэлбэрилгэшэди кооперативуудта анхаралаа хандуулагууныг ушоо — нэгэ шалгалтаг үлгэр хэрэгтэ эрхилдэжэ. Гүрэнэй статутуудтай дурдагдана мүнөө болотор эмхидхэгдэгүй байһаниие сашадаа харжа байдаг гү! Хүн зоний ажануудай ба саад дээрхи гэр байраруудын бариха, заабаарилха кооперативуудыг хурга доржа тоолохоор. Гэр байраруудын аажмын министерство кооперативуудыг бий болгохо, хүжөөжэ асуудалда анхаралаа муртэйгоор хандуулагуу. Тус халбарын 17 кооперативай 4-ниин худэо нотага нэгдэнгүй. Тэдэнэй халбарын хөхөд жэл соо 179 мянган түхэрэй гэхэ гү, али халбар соо бүтээгдэнэ хүдэлмэрин бүхэ хэмжээний 0,3 процентын кооперативуудай хубита болоһон.

Ажанууданай хэрэглэмжэ хангалтын министерство мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Мүн Гэгээрэлэй, Элүүрэй хамгаалгын болон Сөвэй министрствуудтай, Госкомспортдо кооператива хүдэлсөн даншыг хаа муугаар хүжөөгдэнэ.

Нэгдэлүүд болон предпринимүүдэй хүтэлбэрилгэшэди кооперативуудыг эмхидхэгдэ баял дуртай байнагүй. Тийхэдэ, үйлдэбхирлэгэ продукция хэмжээгэ ехэ болгохо хэрэгтэ юм халгалта хэнэ эрхилдэжэ гэгэн асуудал гарана. Шалгалтагүууд энэ олон, нотагай Сөвөдүүдэй энэ асуудалда анхаралаа байһаниин гол шалгалтагүууд байраар хөнгөрдэнэ, түүхэй эд, материал болон элдэб түлөөлэгшэ болгохо гэхэдэ амаршыг туһаламжа үзүүлэгдэнгүй. Зарим

КООПЕРАТИВУУД—АЖАБАЙДАЛДАМНАЙ

жа абаад, манай эндэ үндэр сэнгээр худалдахаар харуулагуу «Эрчим» бүхэлдэнгөө материална байдалтай хайжаруула — коллективэйнай гол зорилго гэжэ тэдэнэйг устас соомы башээтэй. Энэнай хара амиза хараһан хэрэг.

Зарим кооперативуудай ажал ажуулагдаа гомдолнууд ороно. «Этиуд» гэжэ кооперативай түрүүлэгшын хэрэгээр республикын прокуратура һонирхоно.

Саашны хэлэхэдэ, кооперативуудай дурдагдааг эд бараанай үндэр сэнгэй байһанда гомдол ородог. Бүтээгдэнэ продукция гаратайгаар рыногтэ худалдадаг һаа, кооперативай хүжөөжэ шадахагүйн эли. Харин шанартайгаар талаар үндэр сэнгэ хүрэхгүй продукция худалдаһан абагшын һанаае хөнгөлхэдэ, продукциян үнэ сэнгэй тогтонохоо ушар эд бараанай гүйсөөлдө дуулагдаха.

Бүхэ кооперативууд тухай муугаар дурдахаар бэшэ ааб даа. Олоһон олоо оршингоо зарим хубие дэмбэрлэгэй хайхан хэрэгтэ зориулагда кооперативуудыг манда бий. Илгээхэдэ, «Индик» гэжэ кооператив һаанан Говзурин хуурагч энатороод 1600 түхэрэй үгөө. Энэ коллектив хуурагч нэгэ байшангыг шөртэ абахаар харалаһанай. Тэдэ нимэ жэлшэнүүдэ дэб дээрэ тус осои.

Кооперативуудта бүтээгдэнэ продукциян хүн зондо худалдажа асуудал мүн лэ муртэй хайнаар шийдэхэгдэнгүй. Гүрэнэй болон кооперативна наймаанай предпринимүүд тэдэнэй продукцияг абажа комиссион өһөөр — худалдаһан хойноо, сэнгын түлөөр — хүн зондо наймаалаа өһөөтэй аажмын халгалмаар юм. Ушарын гэхэдэ, хэнэйхэ мэдээдэр, кооперативуудай гүшүүдэй, тэрэ тоодо хүтэлбэрилгэшэдиныие дунда урдагшэ улоһон харюусалгада хабаадуулаһан хүнүүд яһаа олон бий шуу.

Иймэ «кооператорнуудай» гол түлээ, багахан гараа хээд, гөртөйхон олоо олоһон лэ түлөө шундагынь эли. «Каспий» гэжэ кооперативай гүшүүдэ грөцкэ һамар, гранат гэхэ мэтэ Азербайджанда худалдажа

Суглаһан боложо байһан алай тэг дунда «сүөө» микрофонной табатай байһаниие хэрэглэн, зориута урда гартагүуураар, кооператорнууд түрүүлэгшэ сьездэд гол аабаржар хабаржа, анхарал халуунаар зүбшэн хэлсэһэн байна.

Үгэ хэлһэн хүн бүхэн ямар нэгэн кооперативай түрүүлэгшэ гү, али гүшүүн байһан тухай оһөдгөө шийдэхэгдэгүй асуудалууд тухай тогтоһон, аюул хүсэл, зорилготой байһан тухайга эхэ хэлһэн байна. Тийхэдэ зуураа, заабол нэгдэлтэй болохо, үстөөа болоһон абажа, правленигэ болохо өһөөтэй гэхэ бүтээгдэнэ шухала тэмдэглэһэн байна.

Жэшэхэдэ, Хамжын районий Новокижингинск посёлотох кооперативай түрүүлэгшэ Н. Ф. Егоров үгэ хэлэхэдэ, иймэжэ тэмдэглэбэ:

— Бидэ районийнгоо хүн зоной байра байдалынь хүтэлбэрилжэ, түлээ залынгы бэлдэжэ үгэбэри. Районийнай арадай депутатуудай Сөвөдэй гүйсэдмэнууд түрүүлэгшэ нүхэр Котов, РПУ-гай вэчальник нүхэр Гермоваа хөдөр зүгһөө бидэ ехэ дэмжэлгэстэй байдагбади. Гүрбэн машина, нэгэ трактор мэдэлэмжэй үгэһэнэй, 29 хүн ажалтай халбартай үндэрхө хүдэлмэрийдэ.

Мүнөө бидэ 07 мянган түхэрэйгүдэ долоондөй байрабайда. Хэжэ ажал ехэ, үгэһэн гүүхэй эд, материал дутежа зообоно, би өөрөө нэгтэшые мин лүүжа байха аргыгүй. Ладаһа, пиломатериал гэхэ мэтэ бэдэржэ, республиканы гадна Амрай область хүртээр ошонб.

Ондөо кооперативуудтай голбоо байгуулаа тон шухала гэжэ һананэб. Юундэб гэхэдэ, холбоононгоо шугамаар түү-

вет-американ туршала үнөрөөгдөбө. 700 шаху метр гүнзгэдэ 150 килогоннын хүсэтэй ядэрна номо тэнгэргэдэнэ байгаа.

«Эпицентр» дүтэ шадар, мүн хошоног зайда совет болон америкэн эрдэмтэдэй тодочон сейсмографууд болон бусад нарин апаратура тэрэ шалгалтын хуеяе ба хэмжөө тэмдэглэжэ абаа.

ЧХОНДЖИН. Японой Колюн алына дарлантаһаа Колюн сүлөөлхын түлөө тэмдэглэһэн аман һанаа адалһан мэдестра, Советск Союзай Герой Мария Цукановада золюлагдаһан хүшөө нэгдэр гүшүүдэй хойноһоо хинжаа со-

захираһанай түбтэ совет сэрэгтэдэй дурасхаалай хуур орлодог. Тэндэ тодогоһон хүшөөгэй дордгэдэ олонингын түлөөлэгшэд, хотын хүн зон, нотагай предпринимүүдэй хүдэлгэр совет мэргэжэлтэд сулгараа.

М. Цукановада хүшөө боллоһондоо хадаа СССР-эй болон КНДР-эй хоорондохы халбар байһанай хүдэлгэ боллобо тэнгэ митинг хүдэлгэ тэмдэглэбэ. Сунгарин энэ багтангай баатаршала Иорейе сүлөөлхын түлөө тэмдэглэһэн совет солидагуудай гаргаһан шэн зориг корей арадай дурасхаалада хөтөдэ үлэбэ.

АЛАГША БАГША

Ихэнх СПТУ-да дүй дүршлөөр баян багша. Тус училищанда арбан табан жэлэй туршадта худалда байһан техникчесэ зурагай Багша Юлиана Оленникова тэдэнэй нэгэн мүн.

Юлиана тус училищы дүржээгэ, токарин мэргэжлээр баян. Удаан Омскийн индустриально-педагогическэй захалһан юм. Хэсэл бүхэндөө үрэ түгээмэл хөдөө өһөөр хандадаг, хурагшадта элгэ дүршлөөр баян багша коллективтэй хүндэтгэн түлөөлөгшэдэ нүхэни болон методическа комитэдэ үнэгэрхэдэнэ эд бүтээгдэнэ туһалдаг ааб тэдэ савад хурагшад гүсэгэ эрдэм мэдээсэтэй.

Тус шухала тухэлынь гэхэдэ хэсэл мүн. Тэхэнэй эхэлэй үедэ хууүүд, босогод иматал гарна хурахаһаа гадна, мүн хүмүүжүүлгын талаар түлээ абаа эргэртэ номоо үзэхэдэ, хоһоор өһөөр зарим ухаан долооно гүйлгэжэ хураха дүршлэгэй багша тоолодог юм. Тиймэлээ багшын хурагдаа Любовь Аргамонова хуралсаһай бүтэһонүүдэй үр түгээсөө эргэртэжэ, хурагша бүтэһон мэдээсэ олгохы оролодог байна.

Тус үрэгтэ гэхэ курсын шухалын шухала асуудал түлээгүдэй табирижаа, уншаа хурагша болоһон Аргамонова хүн бүхэнэй элгэрлэгтэй байһа. Хурагшад оло анхаралаа хандуулагда байна.

Ихэнх гүрөөр тайлбарлаха шадаха гэхэдэ хүн зоний мэдэллүүдэ дархалаа, хэсэллэдэ үргэсөөр гэдэ. Гадна техникчесэ кружоктой хэсэллүүдэдэ эрдэм мэдээсэ эр үргэлжэ мулхы аргатай байһа. Түлээшүүд, кружоктой хүдэлмэри, гэрэнтэй хурагшад дүржээгэ эд бүтээгдэнэ эрчим мэргэжэлтэдэ эхэ нүлөөлсэ хэ юм.

Республиканы методическа секциянуудай эрхилтэгшэд хабаадада байна. Училищын методическа секция дээрэ тэрэнэй хэлэн халгалдажа, бүхэрсон методическа секцида үнэр халгалһан байжа юм.

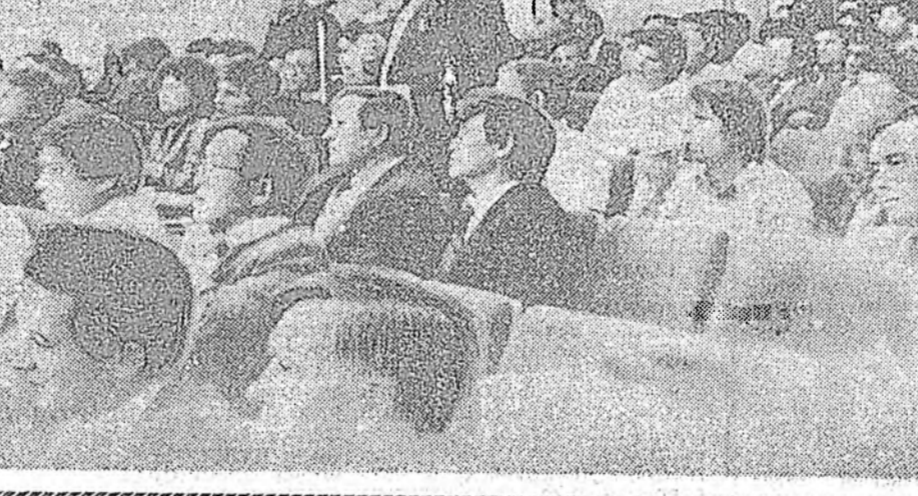
Ихэнхэй аналладаг 11-дхэн СПТУ-гай коллектив бүтэ — нэгдэлэй гэгэн урва доро ажалдадаг энэ түрү хүдэллэниие Любовь Аргамонова ган хурагшад дүржээгэ гэдэ.

Ихэнхэй эрчим хүтэлбэрилгэшэдэй нэгэн мүн. Тус классында хурагша бүхэни өөрингөө үхэр хайраар мэдэрдэ дээрлэжэ шадамаар хүмүүжэдэнэ нингэ-политическэ хэрэгтэ хабаадуула, хуурагшад талаар эрчим дунгуйдыг туһалдаг байна.

Тус үрэгтэ багша Л. А. Оленникова дүршэл эхөөр гэгэ дээрэ хэлэгдэһэн. Гэбшэе, тэрэ энээнэ хурагшай, шэнэ-шэнэ һонин юмээр хөдө һонирхоһон һэн, худалдмэри дөри хэрэгтэ гэрэнтэй заншалтагүуудыг хурагша хүмүүжүүлжэ хэрэгтэ габьчатай үлгэр туһал Л. А. Оленникова «Алагша багша» гэгэ эргэдэ хүртэнхэй юм.

болон мэргэжлэй туршуудта боложо байгаа болон дээрнэ бэлүүлжэ хэрэгтэ Любовь Аргамонова багшар эрчим ажалтай үлгэр жэшэе хархэ гэхэ.

Н. КОТЛЫКОВА, техникчесэ мэргэжлэй хуралсаһай талаар Буряадай АССР-эй Гүрэнэй комитетдэй алагша методист.

Ветерануудай байшан түбхинэбэ

Яруунын Эгэтэ нотагай нэгдэнэ ветерануудай байшан түрүүлэгшэ ветерануудыг халгалта ноғон сайгаар ба үрэгтэй уянгата аялга дуунаар үгээсэ, талын зоной урдэнэда ажануудай байһан һаан гэртал аялар баригдһан уямаа байшанда автономито республикын жолын энэ районий элдэб хуурын тосхонуудһаа эрхлэн гүрэнэ бэе үндэр наһатайшуул өһөөтэй эздэ болон түбхинэбэ.

Бүхэ найраара хоһошоодор, малшадаар, адуушадаар ажаллаа, наһатай болохоодоо гансаардажа яһан эдэ хүнүүдэ тэдэ аятай эхид эрхэ байдал бэйтуулагдһан байна. Уужам һааруул талһанууд соо, телескоптай амералтын талһагада амьраха аятай гэдэ. Элдэб үгэһэн талын сэгэгүүд нодэ ба яруулаһа. Эдэе хоолой талаар гаргашануудыг ажан хуурагшад, гадуур шэнэ өшө, маха болон һунай продуктуудыг ишынэ эгээн түрүүлэгшэ элдэгдэ байна.

Врачар, нотагай соёлой байшангай хүдэлмэрилгэшэд, хурагшад ветерануудыг шөфтэ абанхай. Найтагшүүдэй соогоо үлгэжэ, танил талһанууд дээрэа хөдө уулаха өһөөтэй байрланинь баһа шухала үдхэ шанартай.

Н. ШАГДАРОВА.

НЬУ-НОРК ҺОНИН

НЬУ-НОРК. ООН-ой Генерална секретарь Ханвер Перес де Куэльяр Брюнын Лондон, Осло хотонуудта хүрэхөөс гараба. Гүүдэндэ тэрэ Женевэ ошохо. Тэндэ августын 24—25-да Кипрэй хоёр обштануудай хүтэлбэрилгэшэдэй тус гүрэнэй асуудлыг гүримишүүдэ талар хөөрөөлдөнүүдэ хабаадаха зорготой. Удаан августын 25-да Иран-Италийн хоёр бороһоо халын гол мүнхүүнүүд эхээр үерлэжэ, хүлээн мийлгэн гэрүүдэй һандараа, 270 километр шоссе харгы, 16 хүлгүнэ уяндаа абтаа. Ехэ талмай дээрэ худэо ажахын ургамалууд гэмтэ.

ПЕКИН. Шэньси провинциин (Баруун-Хойто Хятад) баруун-урда хубида ехэ хүсэтэй халхин болоо.

163 хүн төрөздэ хөхидөө гэгдэ Синьхуа агентство мэдээсэ. Гадна адхарна ороһон бороһоо халын гол мүнхүүнүүд эхээр үерлэжэ, хүлээн мийлгэн гэрүүдэй һандараа, 270 километр шоссе харгы, 16 хүлгүнэ уяндаа абтаа. Ехэ талмай дээрэ худэо ажахын ургамалууд гэмтэ.

Мүнөө тэндэ хүнүүдэ абарха худалмэри ажуулаһа. Хүрэнэй хүшэр хүндэ газарта эдэ хоолой зүйлүүд ба шухала хэрэгтэй хөдгөжэ абажа зорилготойгоор америкэн бүлэг юриетүүд сөнлөһө һарада албанай хөргөөр СССР ошохо байна. США-гай худалдаа наймаан

ПРЕЗИДЕНТ РЕЙГАН ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

төһшүүдэй болон байшуулай хоорондохи «илгаанай» улам ехэ боложо байһан тухай, гэр байрагүи 3 миллион хүнүүд тухай, үдэр бүр үдэн хоһон абадаг хэдэн арбад миллион америкэн хинд тухай нэгшыг үгэ хэлэгүй.

СССР-эй болон США-гай хоорондохы харилсаанууд дээрэ тогтохоодо, дөхдөн хоёрдохы дайнай һүүлээр эдэ харилсаануудай хэсэдшэниимэ һайн байгаагүй, гэжэ Рейган зааба. Америкэн ба совет ядэрна райетэнүүдыг

төһшүүдэй болон байшуулай хоорондохи «илгаанай» улам ехэ боложо байһан тухай, гэр байрагүи 3 миллион хүнүүд тухай, үдэр бүр үдэн хоһон абадаг хэдэн арбад миллион америкэн хинд тухай нэгшыг үгэ хэлэгүй.

СССР-эй болон США-гай хоорондохы харилсаанууд дээрэ тогтохоодо, дөхдөн хоёрдохы дайнай һүүлээр эдэ харилсаануудай хэсэдшэниимэ һайн байгаагүй, гэжэ Рейган зааба. Америкэн ба совет ядэрна райетэнүүдыг

төһшүүдэй болон байшуулай хоорондохи «илгаанай» улам ехэ боложо байһан тухай, гэр байрагүи 3 миллион хүнүүд тухай, үдэр бүр үдэн хоһон абадаг хэдэн арбад миллион америкэн хинд тухай нэгшыг үгэ хэлэгүй.

СССР-эй болон США-гай хоорондохы харилсаанууд дээрэ тогтохоодо, дөхдөн хоёрдохы дайнай һүүлээр эдэ харилсаануудай хэсэдшэниимэ һайн байгаагүй, гэжэ Рейган зааба. Америкэн ба совет ядэрна райетэнүүдыг

төһшүүдэй болон байшуулай хоорондохи «илгаанай» улам ехэ боложо байһан тухай, гэр байрагүи 3 миллион хүнүүд тухай, үдэр бүр үдэн хоһон абадаг хэдэн арбад миллион америкэн хинд тухай нэгшыг үгэ хэлэгүй.

Манай сүлөө сар

ХАТАРША ХУРДАН ХҮЛЭГҮҮДЭЭ

—Ехэ шангуудта хүртэхин түлөө байгша ондо болоһон заншelta урилдаанда хабдааһан моридые хоригшод һайн бэлдхэлтэй, дүршлэтэйше болонхой, — гэжэ республикын ипподромой үйлдбэрчин таһагые даагша Д. Ж. Чердонов хатарша хүлэгүүдэй урилдаанай эхилхын урда тээ хэлээ һэн.

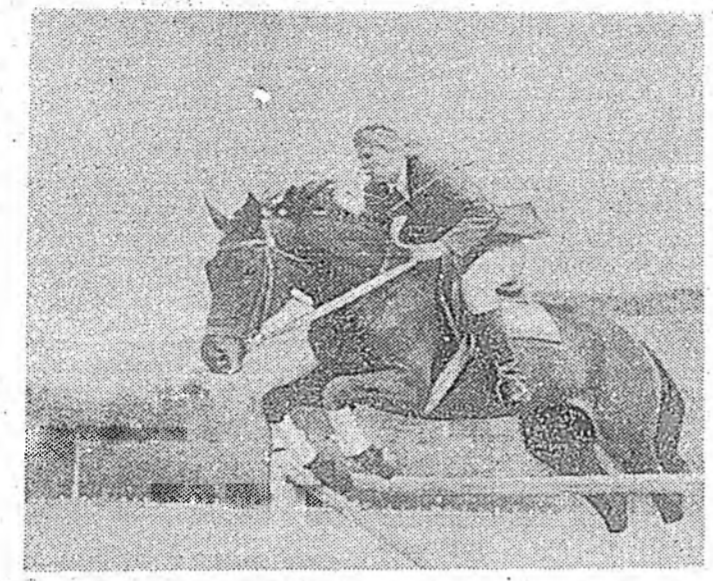
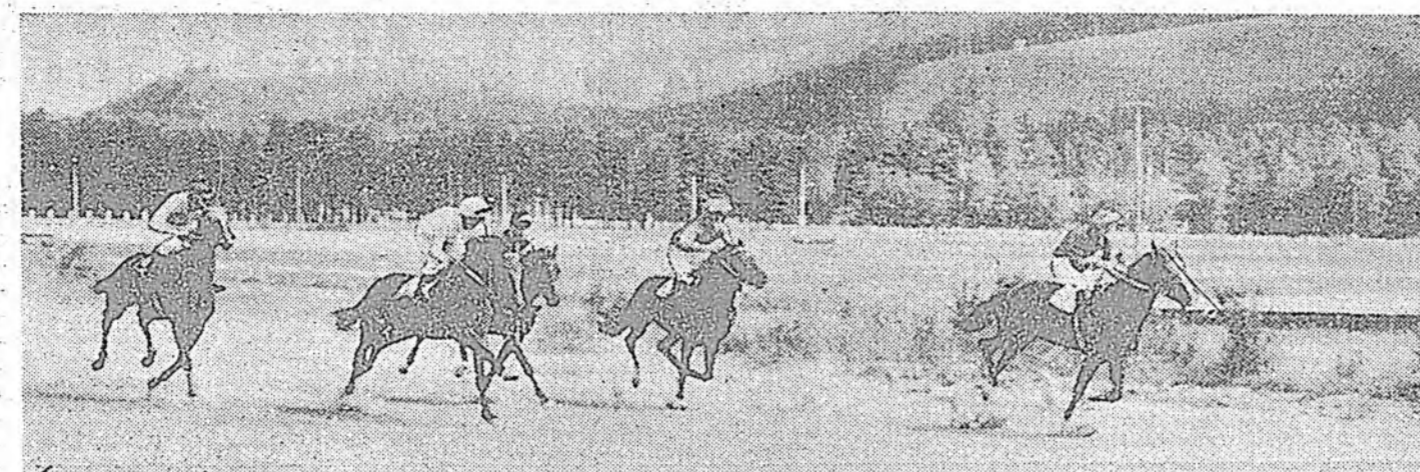
Ехэ шанда хүртэхин түлөө үнэргэгдһэн урилдаан хоёр үдэрэй туршада боложо, 80 гаран хүлэг хабдаа. Эдэнэр һорһо гараһан, урилдаанда абажа һураһан морид байба. Түрүүшын үдэрэй урилдаанай дун хаража үзэхэдэ, алишые зайда мурысһэн моридой жолоо барика ябагшад яһала дүршлэтэй болоһон, гэхээр, 2400 метрэй зайда урилдаһан тэргэтэй хатарша зургаан хүлэгүүдэй дундаһа Борис Самбуевый жолоодоһон Интон гэжэ азарга жолоо дараһаар түрүүлн хүрэхэ эрхэдээ, гуна моридой дундаһа шаргаржа, шанда хүртэба. Тэргэ зайгаа 3 минута 5 секунда тэргэ гаталһан байгаа. Игорь Анулов Биржан Тыштыков гэгшэдэй жолоодоһон Телескоп, Трапеза морид эрхилмэлшлээ холо гэгдэжэ, удаахи хоёр һурида гараба.

— 1600 метрэй зайда 1986 ондо гараһан дааган, морид урилдаанда табигдахын. Мухар-Шабэрэй районий Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Проспект, Успех, Кипарис, ипподромой Фолина, Рулевик, Бестер морид урилдахын, — гэжэ микрофоноор сонсохогодоно.

Дээрэ нэрлэгдһэн морид нэмэл мурысһоний шанда хүртэхин түлөө урилдаа. Гушаад секундн үнгэрөөд байхада, Александр Екимовскин жолоодоһон Рулевик түрүүлжэ абана. Харин тэрэнэй хойноһо хатаралдажа ябаһан моридой дундаһа шэнгэһэн һүүлтэй Успех, Кипарис хоёр шуу майдана. Эдэ гурбан морид урилдаанай зүргэ дээрэ одоол апа мана тулалдажа ороно. Һүүлэй һүүлдэ Кипарис зайгаа 1 минута 56 секунда соо гаталжа, түрүү һуурида гараба.

Моридой фермануудай, Алтан намарай шангуудта хүртэхин түлөө үнэргэгдһэн урилдаануудта Мухар-Шабэрэй районий Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой, ипподромой болон «Байкал» гэжэ һуралсалай ажанхын Липа, Добротный, Туяна нэрэтэй морид шалгаржа, тэдэниие жолоодоһон Николай Кузнецов, Дмитрий Томский гэгшэдэ шан бэлэгүүд барюулагдана.

— Удаахи урилдаануудта — дааган, гуна, дунан морид

жолоо даран, гоё һайханаар хатаралдажа, сугларашадые баясуулаа. Хатарша хүлэгүүдэ хатаралдажа ябаһан моридой дундаһа шэнгэһэн һүүлтэй Успех, Кипарис хоёр шуу майдана.

Хоёрдох үдэрнэй морид үйлдэртэ моридой болон республикын ипподромой тогтоон шангуудта хүртэхин түлөө хоёр зайда урилдаа байба. Түрүүшын 1600 метрэй урилдаанда Безупречный, Тапир, Гордый, Номан, Образец морид табигдаба. Нэгэдхэн катэгорин урилдаашан Николай Кузнецовой жолоодоһон Мухар-Шабэрэй районий «Коммунизм» колхозой Тапир нэрэтэй азарга түрүүлн эрһэн байгаа. Удаахи хоёр һурида Образец, Неман нэрэтэй азарганууд гараһан юм. Тапир 2 минута 17,6 секунда соо зайгаа гаталаа. Харин нүгөөдэ хоёрын эрхилмэлшлээ 3—6 секундаар хожомдоһон бай-

поодоһон Образец 1600 метрэй зайе 2 минута 11 секунда соо гаталхада, хоёр урилдаанай дунгоор «Эгэл хурдан хүлэг» гэжэ нэрлүүлн, түрүү, һуури эзэлжэ гараба. Түрүүшын урилдаанда эрхилмэлшэн Тапир энэ удаа 2 минута 15,5 секунда соо зайгаа дабажа, хоёрдох һуури эзэлжэ баятай болоо. Хоёрдох урилдаанда табигдһан бусад моридой дундаһа ипподромой Гарпун шалгараа.

Хурдан хүлэгүүдэй урилдаанай һүүлээр хаалтануудые зарайлгаар һонирхолтой мурысһон болобо. Браслет, Зөфрон, Бобрин, Эльфа нэрэтэй моридые республикын ипподромой хоёрдох разрядтай болон мастера кандидат нэрэ зэргэтэй басагад, хубууд жолоодоһон байгаа. Эдэнэрнэй хэд бэ гэхэдэ, Евгения Коршунова, Петр Бадмаев, Ольга Серебрякова-Кухаренко, Виктор Кочетова гэгшэд боло-

гаа. Нэгэ хэдэ сагай үнгэрөөд байхада дээрэ нэрлэгдһэн морид дахин урилдаанда табигдаба. Эндэ Галсановой жолоо, Бусадһаа түрүүлн мурысһонд табигдһан Браслет табиха хаамалые дабаха болоходоо, хоёр удаа жэржэ,

Уласхоорон ШӨНЖӨ

АФГАН АСУУДАЛ ШИИД

Афган асуудал политикчес аргануудаар шиндхээ хэрэгтэ тон шуухала шатан туйлагдаба. Байгша оной августын 15-да тэндэ байһан совет сэрэгэй тэгшэ хахаднин энэ оройной газар дээрнээ гаргадабан. Ингээд харахада, Советсэ Союз болон Афганистанай республика Женевын хэлсээнүүдэй хараалһан бүхы зорилгоонуудые жэншэдгүйгөөр бөлүүлн гээд тодорно.

Гансаһе совет сэрэгые гаргалга энээнине гаршлын харууна бэшэ аб даба. Афган хүтэлбэри орынгөөр хажууһа национальнал эблэрлэгэ туйлаха талаар заллан шууд политика бөлүүлн. Энэ зорилгоор политикчес элдэб хүснүүдэй хабалдалтайгаар Национальнал Советэй (парламентын) заседани зарлагдаа, правительствен шэнэ кабинет бүридхгээд, засагай коалиционно аргануудай түхэл янзаууд хууде нотогуйдаа улам үргэдэн олошооро. Богонөөр хэлэхэдэ, мүнөөнэй афган правительствэ засаг бариха гансал хүсэн багшадни гэжэ мэдһэнэ. Тимхэнээ нүгөө хажуугайнгаа элбэршээ байгаа һаань, эгээл үргэн зоной хабалдалтайгаар коалиционно правительствэ бин болгохоор бэлэн байна гэшээ.

Афганистанда хабатай асуудалнуудай эсэлдэн шиндхгээд ябадалда ямар юумэн һаад тойбо татана гэгшэд? Энэ асуудал тон зүбөөр табигдана. Женевэдэ баталгадан хэлсээнэй өһоор Афганистанай асуудал шиндхгэһэн үшөө нэгэ хажуун, совет сэрэг гаргалгаһа гадна, энэ оройной дотоонд хэрэгүүдэ газаа талаһаа хамаралсалга болгоулаха гэгшэн эрилтэ бурилулгараһаа байгай зарим ушарта бури үргэхгээд гээд хэлбэл алауу гарахгүй байна. Пакистанһаа Афганистан руу ехэ, эхээр бүү эзбэрг асаргадана, сэрэгэй чаһынууд Афганистангай заруу нэбэртэн ороно, хари оройной инструкторнууд элэггээдэн. Кабулые ракетнуудээр буудалга үргэлжлһөөр. Тимгэжэ ямаршые

ООН-ой ҮҮРГЭ ДЭЭШ

Элдэб нотогуйдаа һүжэрэн дэлгэржэ байһан зуршилдоонуудые шиндхгээ талаар нөөсө ехэ арга болонхуудай байһаниин гаршлын харуулаһан тон шуухала шиндхгээд Нэгэдхэн Нацинуудай Организация һаа баталгадан абтаба. Иранда болон Ирагта мүнөө худалжэ байһан ООН-ой сэрэгэй түлөөлшэдые дунган зөөрөөр хангаха асуудалаар тусхайар худалжэри хэрэгтэн Нэгэдхэн Нацинуудай Организацияни Генеральна Ассамблеини 42-хои сессии дээрэ һалын гурбан һарын турша соо гаргалшагдахаар 35,7 миллион доллар мүнган һомолхо шиндхгээри абтаһан байха юм. Ихэдээ байгша оной августын 20-һоо эхилжэ, энэ түбидэ аб найрамдал хангаха, Иран-Ирагтай хөмөрөө саран болгоулаха хэрэгэй шуухала шата болохо зорилготой эмхээжэ абуулануудые ООН бөлүлжэ захалхан гэшээ.

Энэ зорилгоор бин болгодоһон адалгалшадай уласхооронд бүлгэри бүридхэдэ 24 оройной 1400-гаад түлөөлшгээд, 4 самолет, 12 вертолет оруулагдаба. Далай дээрэ буудалда болгоула зорилготой сэрэгэй моруула бүридхэлдэн орожо. ООН-ой Далай-Сэрэгэй хүснүүдые тэдэ бүридхүүлн бин болгобо. Багадаа болон Тегеранда адалгалшадай бүлгүүдэй хоёр штаб бин болгодобо. Гадна зуршилдэжэ байһан хоёр талин сэрэгүүдэй урда урдаһаа харан байһан газарта адалгалшын хэдэн пунктинууд түхээрэгдһэн байха юм.

ООН-ой адалгалшадай бүлгэри худалжэри мүнган зөөрөөр хангаха тухай асуудалай имэ түгээрөөр шиндхгээдһэн ушар уласхоорондын хөмөрөө болон зү-

БАРУУН ТЭЭШЭЭ «ХЭЛЭ»

Байгша оной ноябрь соо болохо президентые һунгалтын урда тээ хүсээс суглуулан зангидаха ябадал Холбоото Штатудта түгэхгээдэб. Президентин болон вице-президентин тухайнуудта һунгалдаха кандидатнуудые тодорүүлһан, һунгалтын программа баталан абһан республиканскэ партиин сэрэг Шэнэ Орлоон хотодо болохо дүүрбэ, Мүнөөнэй вице-президент Дик Буш президентин тухайла кандидат болохо юм гээд үшөө сэрэгын болохоһоо холо урид элбэршэ болоод байһан юм. Тимхэнээ энэини тэрэ вице-президентин тухайла кандидатлар шэлхээ хаб гэһэн асуудал бутанне гол түлэб һонирхуулжа байгаа гэшээ.

Болохоо байгаа һунгалтын үедэ ямар хүнине вице-президентин тухайла кандидатлар шэлхээһэнэ энэ угаа шуухала байха юм. Юуб гэхэдэ, Р. Рейганэй политикчес ажал абуулаһаа холодоходон, Саған Байшангай эзэн юрэд һэлэгдхээ бэшэ, харин нэгэ үе саг мүүгө үе сагаа һэлгээ гээд тоолодоно. 90-ээд онуудай хил дээрэ, XXI зуун жэлэй үмхээ дотоондо болон гадаргында политикчес эрээдүйе тодоруйлаха асуудал заабол шиндхгээ хэрэгтэй гэгшэн эрилтээй Америкын Холбоото Штатууд ушарһан байна гэшээ. Энэ талаар соритой хубилтануудые хэр хэрэгтэй гээд США-да гэгшэ мүнөөдэр эли болоһоо бэшэ юм. «Рейганска» халдаа американ обществон амин шуухала асуудалнуудта харюусаха һэлдэлэ гаргаһан ябадал мүн болоно. Рейганэй захиргаанай зонхиллын һүүл багта энэ харюун хуушанай ёһо баримталан үгтэнэн, дэлхэйн оршондо Холбоото Штатуудай эрид хубилтын байгшые харада абангай үгтэнэн харюу байгаа гээд тодорбо.

Дик Буш халдаа Рейганэй хараа шэлгээдэй нарин нигээр холбоотой хүн гээд һунгалшадий модондэ харагдада байһан халдань, хэнине вице-президентин тухайла ханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00—Время. 22.35—Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 22.45—Гурэнэй каморин «Виртуозы Москвы» оркестро наадаха. 23.30—«Мүнөөдэр» — түбид дэлхэй дээрэ. 23.40—Баримтата фильм. ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА Москва, 9.00—Улөөнэй гимнастик. 9.20—«Эгшэ дүүнэр» Остану дуу дуулаха. 9.50—Москва соогур аяншалга. 10.10—Мультифильм. 10.45, 12.20—Француз хэлэн. 11.15—«Хүхы бүүдэ фильм». «Каникулы Кроша», 2-дохи сери. 12.50—«Белая птица с черной отметиной» — урэн һайханай фильм. 14.25—«Ленинградские акварели» — фильм-концерт. 14.55—Шэнэ һонин. 15.05—«Долгие персты войны» — урэн һайханай фильм. 1-дэхи сери. Улаан-Удэ. 18.00—Мультифильмүүд. 18.50—Соносоннууд. 19.00—Румыннин Социалс Республика (Бурядаар). 19.15—«Байгалай үмэнхи газар дээрэ». Москва, 20.05—Концерт. Улаан-Удэ. 21.00—«Хүхы бүүдэ фильм». «Каникулы Кроша», 2-дохи сери. 12.50—«Белая птица с черной отметиной» — урэн һайханай фильм. 14.25—«Ленинградские акварели» — фильм-концерт. 14.55—Шэнэ һонин. 15.05—«Долгие персты войны» — урэн һайханай фильм. 1-дэхи сери. Улаан-Удэ. 18.00—Мультифильмүүд. 18.50—Соносоннууд. 19.00—Румыннин Социалс Республика (Бурядаар). 19.15—«Байгалай үмэнхи газар дээрэ». Москва, 20.05—Концерт. Улаан-Удэ. 21.00—«Хүхы бүүдэ фильм».

Шалгалта юу харуулааб?

АЛБАНАЙ МАШИНААР

Алирһа, нэрһэн эдэсшээд, санамые түүһш гэгшэдэд, шуһан улаан, синилээр хүүхэ нөөдөөр хун зоникс ой тайга руу урлална. Бамбагархан малгай үмдһэн харьяаг мүн лэ амтай, шанаад, шараад, дөһһалаад элдхэдэ, амтайхан лэ ааб даа. Эндэб жэмэйшэ эдэсшэһэн энэ хайдаа Улаан-Удэ хотодо ажалуушад машинаар городоһо олоор гаража, ой тайга руу, дачанууд тээшэ, үйшые һаа, байгал далайн эрэдэ амерхана зорино. Эндэ албанай машина өөрынго аша туһада хэрэглээ ушар олоор үзэгдэн гэгшэн гомоол, мэдүүлгын ороходо, тэрэнине баримталхын тула тусхай шалгалта эмхидхгээдһэн байгаа.

Кабанскын тракт, Сониново тосхондоһон ГАИ-гай пост, Суббото, үлөөнөөр 7 час. Ашанай хүндэ машина тогтодогбо «Буржелезобетон» нэгэдхэй хайр, элһэнэй хоёрдох цехэй механик Валерий Аполлонович Балтухаев машина жолоодохой:

— Еловина һууриин ошожо ябанод. Тэндэ манай эскаваторнууд ажалуу ошохоой, туһанха хэрэгтэй, — гэжэ хэлээд, эхэл һанаа зоникхой хэбэр үзүүлбэ. Шалгаханда, пуतेво соонь спидометри хэрүүлһан тон баримта бэшгээдгүй, гурбан газарта: диспетчерэй, механикгай, жолоошоной түлөө гансал хүнэй гар табгатай байба. Кабина соонь хүнэй баринхар, спортивна хубсаһатай эхэнэр һууна. Манай доосоо һэнхэ түржэ, саашан урбуулхада, ингэжэ элһэрбэ: «ГАЗ-52» түхэлэй энэ машина данса саарһаара «Буржелезобетон» нэгэдхэй бурмалдэ бэшэ, харин Табхар тосхойной милиционер зургаанай юм гэжэ бэшгээдхэтэй байба. «Пуतेво соо-гоо километраж юундэ бэшгээдхэтэ, энэ өргөөр бензин хулгайлагдада гэжэ мэдээн бэшгээдхэтэ» гээд В. А. Балтухаевһаа ГАИ-гай худалмэрилшгээдэй асуухадэ, «спидометр эбдэрхэй» гэжэ тэрэ мэдэрхэ баартай болоо һэн. Тимхэнээ бурмалдэ абтаагүй, эбдэрхэй прибортой машинаар, пуतेво дээрэ хэдэн хүнэй түлөө өөрөө гараа табигхархөөд, ажал-

СТОЛМОТО

1988 оной августын 14-дэ үнэргэгдһэн 33-дахин тиражай дунгуудые Спортинв лотерейи гланва управлени согсолбо.

«45-һаа 6-ень тааха спортлото»: 1.667.359 билет ороо. Зургаан номер хэшые табагүй, табан номер (67 карточка) таагшад — 932 түхэриг, дурбан номер (2.655 карточка) тааһан хүнүүд — 30 түхэриг, гурбан номер (42.657 карточка) таагшад 3 түхэриг абха байна.

«ОКТЕБРЬ» УРАИ У НАС КАНИКУЛЫ — в 9-40, ТРОЕ МУЖИЧИН И МЛАДЕНЕЦ В ЛЮБКЕ — в 11, 20, 16-10, НОВЫЕ АМАЗОНКИ — в 13, 18, КОРОТКОЕ ЗАМЬКАНИЕ — в 14-40, 20, 21-40, ВИДЕОЭЛЛ (Дворец бракосочетания) ул. Баянзаса, 31) КЛЕПЦЫН В СТРАНЕ ВЕЛИКАНОВ — в 10, ДВА ЧАСА С БАРАМИ — в 11-30, ФАРАОН (2 серии) — в 15-10, «АРШАН» ВВЕРХ ТОРМАШКАМИ (2 серии) — в 18-30, 21, «БАРИКАЛ» ДАНИИЛ — КНЯЗЬ ГАЛИЦКИЙ — в 19, 21, «ВОСТОК» НУ, ПОГОДИ! — в 15-30, КРАСКИ — в 17, 19, 21, КЛЕПЦЫН — в 17, 19, 21, РАЗ НА РАЗ НЕ ПРИХОДИТ — в 20, ПАРК КУЛЬТУРЫ ИМЕНИ ОРЕШКОВА МУЛЬТИФЛЬМЫ — в 10, 13, 15, ПРОЩАЯ, ШПАНА ЗАМОСКВЕРЩАЯ... — в 18, 20.

★ «Сошордомо дохөө» — А. Миткинэй тэмдэглэл. Хурагалшад зунай амарлалта. «Дружба» хурагалшад зунай нүүхээнэ — Г. Шелкуновгай статья.

★ Байгал, дээрэ «Правда» газетин үнэргэгдһэн ройдын материал.

★ Убулдэ блэдхэл хэр зэргэ абуулагдана? «Тусбэ табигданхай, харин хэрэгын хэгдэеюму» — В. Башинной статья.

гэн шэнэдхэлгын прожектор. 16.55—Гүйхэ, хараиха наадануудаар хурагалшад мурысөөн. 17.35—«Салах» — Кабардино-Балкарай АССР-эй Гурэнэй «Кабардинка» гэжэ хатарай ансамблин концерт. 18.10—Баримтата фильм. 18.50—Румыннин телевидениян программа. 19.50—«Мүнөөдэр» — түбид дэлхэй дээрэ. Улаан-Удэ. 20.05 — Байгал, Москва, 20.20—Матвей саад. 20.50—«Россия молодая» — 9 серитэй уран һай-

М А Н А Й АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: индекс 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08 секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-60-76; отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганда — 2-56-23, промышленно-и строительствэ и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, п. Баргузин — 91-1-44, п. Кырен — 91-7-18, Северобайкалскэ — 35-73, п. Хоринск — 35-6-99.

зам. редактора — 2-62-62, ота промышленности и строительства — 2-60-61, 2-57-63, информация — собственные корреспонденты: Республикалскай гнпграфия Бурятияи делам издательствэ, полиграфиконной торгорул. Улаан-Удэ, ул. Ленин, Н-03547. № 193.